

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un sir mărunț odată 5 Lei.
a doua și a treia oră 4 Lei.

Ce poate vrednicia

Cum mergi cu trenul dela Cluj către Ciucea, de-a dreapta și de-a stânga liniei ferate vezi tot frânturi de munți cu stânci pietroase. In mijlocul lor se ridică măiestros, ca un uriaș ce-și înalță falnic coama încăruntată de vremuri, cel mai mare vârf de munte, ce poartă din străbuni numele „Vlădeasa”.

Păduri dese acoper coastele acestor munți, dar trunchii și butucii de stăjeri ce se văd pretutindeni, arată, că mâni nemiloase au secerat fără cruțare pădurile, cari odinioară au dat pâinea de toate zilele locuitorilor din aceste ținuturi.

Printre păturile de munți stau împraștiate case mari, acoperite cu paie. Cu acoperișurile lor țuguiate par ca niște grămezi de ogrinji, cari de ani de zile așteaptă stăpânul să le întrebuințeze la ceva.

Câte vremuri de urgie au trecut peste ținuturile acestea, dovedesc rămășițele unor vechi războaie purtate de Romani și de Turci!

Pe culmile din comuna Bologa se află temelia unei cetăți de pe vremea Romanilor. Tot acolo se văd zidurile de piatră ale unei cetăți de pe vremea Turcilor.

E de prisos să mai spunem apoi că strămoșii locuitorilor de azi au dat mâna cu lăncerii lui lancu dela Abrud și împreună cu ei au făcut vitejiile scrise in istoria anilor 1848—49.

Durere însă că toate frământările lor nu le-au adus nici un folos și cu toată ștergerea iobăgiei, iobagi au rămas și după 1848.

Din toată truda lor nu aveau nici un folos și de pe spinarea cioplitorilor de piatră și de lemn se îmbogățeau numai societăți streine ce-și culegeau roada cu nemiluita de pe munții dela Ciucea.

Acestea societăți mare parte dela Budapesta, cumpărau cu preț de nimic lucrul făcut gata in munți și-l vindeau cu trei prețuri pe piață streină.

„Să scăpăm moșii din ghiarele streinilor!” „Să le sărim într'ajutor!”

Acesta a fost strigătul oamenilor dela cărma țării după războiu și după încheierea neamului românesc într'o singură țară.

Ce au făcut conducătorii noștri, cum le-au sărit într'ajutor, nu știm.

Atâta știm că la Calățele și azi cumpără jidanii cu vre-o câțiva gologani ciubare, cefe și șindriile și lemn lucrat și câștigă pungi de bani pe sudoarea moșilor. Iar moșii umblă cu hainele petecite și cerșesc din poartă in poartă să capete câte un ciubăr hodorigit ca să-l cercuiască.

Comuna Bologa s'a trezit.

Bologa este comună fruntașă dincolo de Huedin.

Neam de neam și-a câștigat pâinea in aceasta comună din cioplit de piatră.

Stâncile de granit și de bazalt din Bologa și din comuna vecinașă Poieni au fost o bucatură dulce pentru societățile jidovești din Budapesta. De aceea s'au năpustit asupra lor.

Ciopleau bieșii bologani la piatră până-i usturau ochii, iar plată primeau atâta cât să-și aline foamea și să cumpere o mână de făină pentru cei de acasă.

Așa a mers asta până după războiu, când un om dintre ei s'a trezit și a zis: „Asta nu mai merge. Nu mai putem să fim iobagi pe pământul nostru”. Și omul acesta este Domnul Ioan Potra, azi președintele cooperativei din Bologa.

Domnul Potra cu școlile numai din sat, dar cu o pricepere și un dar dela Dumnezeu a rupt cu trecutul și a luat in mână tot lucrul de piatră și de lemn. Il transportă azi la București și in diferite orașe unde știe, că i-se plătește bine.

Când au simțit jidanii primejdia ce-i amenință au dat năvală asupra lui să-l cumpere cu bani, ca să nu le ieie bucătura cea dulce din gură.

Inzădar au fost toate. Dl Potra a dat înainte și jidanii au trebuit să-și ieie catrafusele și să plece din sat cu cățel, cu purcel.

Azi Dl Potra e stăpân pe stâncile de granit și alte stânci de piatră tare ca oțelul. A făcut o societate a cărei președinte este dânsul.

Iată și numele membrilor din consiliul de administrație a societății: Lucaciu Simion curator al bisericii și cioplitor iscusit in granit, Ștefan Potra, Samoilă Sabău, Teodor Potra, Nicolau Potra, Petru Crișan, Petru Potra I. Zaharie și Potra Gheorghe.

Și cum au început oamenii acesteia? De unde au avut bani dacă au fost săraci? Au luat împrumut dela banca „Vlădeasa”

și azi au un capital de un milion de lei, băgat in lucru și in uneltele trebuincioase.

Biserica de granit.

Am umblat multă lume cu bătaia asta și m'a aruncat soarta prin toate țările, dar biserică din piatră de granit curat și din piatră de andezit, de care nu se mai află in Europa întreagă, nu știu să fi văzut.

Biserica din Bologa este făcută de mâna sătenilor. Este de granit curat și andezit.

Are o lungime de 960—12 metri. Grosimea zidurilor e de 65 cm. Turnul are 90 cm. grosime in zid. Boltitura e de beton armat. Clădirea întreagă a costat 930 mii lei. Afară de suma aceasta cooperativa a dăruit bisericii 300 mii lei. Din colecte s'au adunat 430 mii lei. Sătenii au cărat 3000 de care de piatră gratuit.

Societatea de sub conducerea Dlui Potra mai are și o secție de consum. Altă secție se ocupă de lucru de lemn.

Abonează gazete și sătenii se adună la casa cooperativei, să citească și să asculte radio. „Mare pacoste pe noi Domnule — îmi zice un sătean așa in șagă — de când e aci Dl Potra nu putem bea nici barem o porție de rachiu. Pe toți jidanii ni-a fugărit din comună!” Oamenii merg Dumineca și in sărbători la biserică, apoi se odihnesc ori se adună la casa cooperativei.

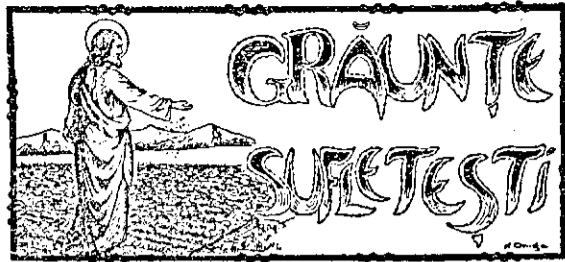
Dar ce a mai făcut încă Dl Potra?

I-a făcut pe bologani să-și sădească pomi. Azi mâine întreaga comună va fi o grădină de pomi. Și din tot ce am auzit in Bologa mai mult mi-a plăcut un lucru. Și anume: Nu se laudă nime in sat cu lucrul ce l-au pus la cale. Da. Acesta e lucrul cel mai frumos. Laudă și mulțumită se cuvine lui Dumnezeu că i-a trezit pe acești oameni. Aceasta mulțumită și-au zidit-o ei in lăcașul acela trainic care va sta acolo sute de ani aducând mângăieri sufletești nepoșilor și strănepoșilor acestor harnici muncitori din neam in neam. Jerfice se va aduce pe altarul acela de granit va pomeni veacuri de-a rândul și de jerficele acestor buni creștini.

Mai dăunăzi am scris in gazeta noastră că trebuie să ne înțelegem. Trebuie să punem umăr la umăr. Să formăm societăți ca să ne ușurăm traiul și să scăpăm din ghiarele streinilor. Iată acum o pildă binegrăitoare, cum putem să ajungem la creangă verde.

Dumnezeu să le ajute la frații din Bologa, ca să poată munci mai departe, căci încă și ei sunt la început și se luptă cu mari greutăți. Iar alte comune să învețe dela ei și să calce pe urma lor.

Săteanul.

Taina cea mai mare

Sfânta Cuminecătură este taina cea mai mare dintre cele șapte taine sau sacramente, fiindcă ea este însuși Domnul nostru Isus Hristos, dar ea este totdeauna și foarte greu de cuprins cu mintea noastră omenească.

Cum poate fi Domnul nostru Isus Hristos de față pe zeci de mii de altare deodată? Cum este el întreg de față în sfărâmătura aceea mică de pâine sau în picurul acela de vin? Cum s'a prefăcut prescura aceea, pregătită în fața ochilor noștri de cutare femeie credincioasă, în trupul Domnului, iar vinul acela, stors de noi din ciorchinele de struguri, în sângele Domnului? Cum iau eu, amarul, nevrednicul și păcătosul, trupul și sângele Domnului și mă nutresc cu el?

Tot atâtea întrebări, la cari eu, omul mărginit, nu pot da răspuns în regulă. Dau din umeri, mă frământ, în toată forma, dar n'am ce răspunde alta, decât: nu știu, nu înțeleg, nu pricep, însă «cred, Doamne, și mărturisesc».

Zadarnic am și cerceta. Taina aceasta așa e de mare, așa e de nepătrunsă și de nestrăbătută de mintea noastră mărginită, încât nu s'a născut încă om ca s'o poată înțelege și, sunt sigur că nici nu se va naște.

Cu toate acestea, încercări de a o tâlmăci, de a o explica, s'au făcut și se fac destule. Dacă pui un picur de apă pe cuptor, se prefăce numai decât în aburi și cuprinde de zeci de ori atâta loc decât pe când era apă curgătoare. Mai mulți picuri de apă laolaltă, încălzii într'un vas închis, așa putere mare au, încât mână trenurile și vapoarele. Înțelegem noi lucrul acesta? Il tâlmăcim, vedem că e așa, dar de înțeles nu-l înțelegem. Dar telegraful, care ne duce gândurile în câteva secunde la mii de kilometri, și telefonul, care ne duce nu numai vocea ci în vremea mai nouă chiar și chipul la mii de kilometri, înțelegem-le? Știm că lucră în ele puterea electrică, li știm și cunoaștem toate legile, că însă ce este puterea electrică, nu știm. Radio, acea mașinărie minunată, care ne aduce, prin aer, fără fir, vocea omenească din toate părțile lumii, înțelegem-le? Știm că vocea produce în aer anumite unde, cum produce și o piatră aruncată în apă astfel de unde. Știm că aceste unde se pot prinde, și cu ajutorul unor mașinării se scoate din ele vocea care le-a produs. Dar ca să înțelegem întru toate lucrul acesta, nu putem, ci numai legile acestor unde le cunoaștem.

Acuma, dacă puterea electrică e în stare să ne lumineze casele, să ne mână mașinile, să ne ducă scrisorile, vocea și chiar fotografia; dacă undele aerului sunt în stare să aducă din toate orașele mari ale lumii știrile, cântările și teatrele, Dumnezeu să nu fie în stare să facă și minunea aceea, ca Fiul său să se afle deodată pe sute de mii de altare, să nutrească sufletește milioane de oameni, să prefacă pâinea și vinul în trupul și sângele Fiului

său, și să vindece și renască sufletește pe toți cei ce-L primesc cu credință?

Trupul omenesc oare nu prefăce pâinea și vinul în trup și sânge? Vița de vie nu prefăce pământul amestecat cu apă de ploaie în must și apoi în vin? Albinele nu prefăce oare sucurile plantelor în miere? Și atunci Dumnezeu să nu poată prefăce pâinea și vinul în trupul și sângele său? Dumnezeu să nu fie în stare a face ceea ce face amăritul nostru de trup? Celce face din pământ grâu, să nu fie în stare a prefăce din grâu trupul său?

Cu siguranță, da. Dumnezeu este în stare să facă acest lucru, și mai cu seamă este în stare când e vorba de marea sa dragoste față de oameni. Nu înzadar își încheie sfânta noastră biserică aproape toate rugăciunile sale cu cuvintele: «Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești», pentru că ea știe că de fapt Dumnezeu așa de mult ne iubește, cum noi oamenii nici închipui nu ne putem.

Numai prin dragoste, prin dragostea aceea nemărginit de mare, pentru care unicul fiu al lui Dumnezeu «pe pământ s'a arătat și cu oamenii a petrecut» și apoi «patimile cele înfricoșate, și crucea cea făcătoare de viață și înmormântarea cea de bună voie bine a voit a le suferi cu trupul», se poate tâlmăci sfânta Cuminecătură. Un om care n'are dragoste în inima sa, un om care n'a iubit niciodată, nu înțelege și nici nu va putea înțelege nici odată marea taină a sfintei Cuminecături. Pe când toți aceia cari au iubit și iubesc și astăzi, își vor explica ușor marea dragoste a lui Isus Hristos pentru noi oameni.

Vă mirați de pildă că Domnul nostru Isus Hristos a voit să rămână cu noi aici pe pământ? Dar dacă iubesc pe cineva, ce n'ași face ca să rămân pururea cu el? Dacă trebuie să-l părăsesc, sufer, dacă ar trebui să-l părăsesc pentru mai multă vreme ori chiar pentru totdeauna, ce mare nefericire ar fi aceasta pentru mine? Isus, care ne iubește nemărginit de mult, cum s'ar fi putut înălța la ceruri, iar pe noi să ne lase orfani?

Vă mirați că nu s'a îndestulit cu un loc unde să fie de față, de pildă la Ierusalim, Roma, Paris, București ori New-York, ci că a rămas pe toate altarele lumii, dela polul nordic, peste ecuator, până la polul sudic? Da oare o mamă care are opt copii și i-a așezat pe toți în opt părți ale lumii, nu călătorește cât mai des dela unul la altul și nu știe cum să facă, numai să-i poată vedea pe toți deodată, iar dacă ar avea putere, ca Isus, oare nu ar sta ea deodată la toți cei opt copii ai săi? Și dacă ar putea, oricât de mult o ar dura, nu s'ar rupe în opt părți, numai ca să-i poată adumbri cu dragostea ei de mamă pe toți, totdeauna și pururea? D'apoi încă dacă iar ști că-s bolnavi și năcăjiți, ce n'ar face o mamă iubitoare ca să-i poată îngriji și vindeca? Ei vedeți, aceasta a făcut-o Isus. Ca să fie lângă toți copiii săi, s'a așezat pe toate altarele, și se împarte la toți cei însetați și flămânzi după el, ca pe toți să-i însănătoșeze, pe toți să-i învioreze, pe toți să-i încălzească cu dragostea sa cea dumnezească.

Vă mirați cum Dumnezeu s'a micșorat, pe sine, trup omenesc luând, iar mai târziu învâlnindu-se în forma pâinei și a vinului? Regele Enric IV se juca odată cu copiii săi pe un tapet și se îmburda și se trântea cu ei, și-i lăsa să se urce pe

el și să-i acopere ochii și urechile, când deodată li anunță servitorul că vin Imputerniciții Veneției ca să-i ceară o audiență. I-a primit acolo. Aceștia însă au făcut ochi mari când l-au văzut în halul acela. Enric IV le-a răspuns: «Se vede că nici unul dintre D.Voastre nu este tată!» Ei bine, Isus este tată, este tatăl nostru, ce vă mirați deci de el, dacă stă pururea în mijlocul nostru?

Vă mirați că Isus ni-s'a dat nouă spre mâncare? Marele orator francez Bossuet ne răspunde, că noi, când iubim pe cineva nu suntem oare în stare să-l mâncăm de dragoste, și nu știm ce am face ca pururea să-l simțim lângă noi? Ei bine, Isus, cunoșcând această proprietate a dragostei, ne zice: «Luați, mâncați, acesta este trupul meu! Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu!» Asemenea este Isus femeii aceleia, care, văzând pe tatăl său lihnit de foame, zdrobit de nemâncare și aproape mort, și-a scos țâța și i-a dat să sugă. «Suge, tată, și să vezi că te vei întări și-ți vei veni în ori!»

Privind cu ochii dragostei sfânta și marea taină a Cuminecăturii, vom înțelege deci totul, și, căzând în genuchi, vom zice: «Cred, Doamne, și mărturisesc, că tu ești cu adevărat Fiul lui Dumnezeu celui viu, carele ai venit în lume, să mântuești pe cei păcătoși, dintre cari cel dintâiu sunt eu. Cred și aceea, că acesta este însuși preacurat trupul tău și însuși preascump sângele tău. Deci mă rog ție: îndură-te spre mine, și-mi iartă greșele mele cele de voie și cele fără de voie, pe cari le-am făcut cu cuvântul, cu lucrul, cu știința și cu neștiința; și mă învrednicește fără osândă să mă împărtășesc cu preacuratele tale taine, spre iertarea păcatelor și viața de veci, Amin.» Iuliu Maior.

Iar de ale cantonilor

În articolul meu publicat în această vrednică gazetă Unirea Poporului, Nr. 34 din August 1929, prevedeam așa zicând un plan de apropiere și de o mai strânsă legătură a cantonilor din Ardeal, în ce privește retribuțiunea lor ca servitori ai stranelor, care nu corespunde aproape întru nimica timpurilor de azi. Iar pe altă parte mai stă și regretabila chestiune prin care în cazul de față ne simțim socotiți inferiori colegilor din vechiul regat, care de mai mulți ani se bucură de puținelul sprijin material ce-l primesc dela stat, și dela care noi cantonii din Ardeal suntem dispenzați din care cauză nedreaptă nu știu, însă una știu, că la nevoile statului contribuim cu toții în aceeași măsură, nu sunt scutiți întru nimica credincioșii parohiilor unite din Ardeal decât credincioșii parohiilor din vechiul regat. De aceea fraților, nu neglijați această chestiune care pentru noi este destul de importantă.

Eu prin aceasta apelez la toți colegii de bine, cunoscuți și necunoscuți, ca întru cât găsesc un plan sau un program mai potrivit pentru organizarea acestei mișcări decât acela publicat în No. 34 din 25 August, eu îl primesc cu bucurie, iar altfel sunteți rugați a încunoștiința onorata redacție cât mai neîntârziat de confirmarea aceluia, pentru care lucru îl rugăm încă de pe acuma pe Dl redactor al acestei gazete că dacă va fi cazul, să binevoiască a ne publica cuprinsul părerilor acestora. Iar după ce vom vedea părerile mai multora, vom urma așa rându pe rând, după cum scriam acolo.

Tăuni

Cornel Bența
cantor

Sfințire de cruce în Aninoasa

Mare și înălțător praznic au avut credincioșii români uniți ai parohiei miniere din Aninoasa Văii Jiului, când în 1 Septembrie a. c. li-s'a sfințit crucea ridicată în mijlocul comunei.

Legea noastră română unită nu-și avea până acuma crucea ei, la care, după ritualul bisericei noastre să se facă procesiunile îndatinate, — în urmare, — creștinii muncitori angajați la lucrările societății de cărbuni, la propunerea părintelui protopop Ioan Traian, în dragostea ce-o poartă dulcelui Mântuitor Isus Hristos, cu inimă plină de bucurie au contribuit la cumpărarea acesteia.

Crucea s'a comandat la școala de arte și meserii din Zlatna în prețul de 12.000 Lei, din piatră artistică lucrată în mărime de 240 m.

În ziua pomenită, după terminarea sf. liturghii, poporul în număr de mai multe sute a mers în procesiune până la crucea ridicată și înconjurată c'o îngrădire frumoasă, unde, după sfințirea apei și stropirea cu aghiasmă a crucii, părintele protopop a rostit o vorbire plină de învățături și îndemnuri creștinești, care a stors lacrimi din ochii ascultătorilor; aducând totodată mulțămirea Direcțiunii societății pentru locul cedat crucii, precum și bunilor creștini ce au jertfit din pușinul lor la pedoaba comunei cu acest semn al biruinții creștinismului, iar vrednicilor prim și vicecurator: Carol Maroși și Ștefan Crăciun pentru oboseala avută cu lucrările de ridicare.

Atât la sf. liturgie, cât și'n decursul procesiunii și al serviciului sfințirii a cântat frumos ca de obicei, corul bisericei unite din Vulcan.

Dumnezeu a toată mângăierea, se răsplătească din belșugul darurilor sale jertfa contribuitorilor, iar pilda lor să fie urmată și de alții.

Unul din cei de față.

Jefuitorii cancelariei comunale din Fărău

Ce au mai stabilit cercetările? — Un nou tovarăș de răutăți — Ticăloșii jefuitori s'au dovedit bandiți în toată legea, cari au „lucrat” și în alte țări

Bandiții Lenard, Turzai, Șomoghi și Gașpar au descoperit în fața poliției pe un nou tovarăș al lor de răutăți, anume pe notarul Căpreghii din comuna Șpálnaca. Acesta era un fel de gazdă de hoși, care a ocrotit multă vreme la casa sa pe tâlharul Șomoghi și știa de toate ticăloșiile bandei.

Despre Șomoghi s'a aflat, că el este un hoț de mai multe țări, care a făcut asemenea tâlhării și 'n Cehoslovacia și Ungaria și că înainte de-a veni în România, trăia pe picior mare la Nizza, în Franța, asemenea milionarilor și groșilor cu averi mari. El însă trăia, bineînțeles, din bani de jaf.

Cea mai mare tâlhărie a lui Șomoghi a fost la 1924, în orașelul Beregszász din Cehoslovacia, unde a spart o bancă și a ridicat 300.000 de coroane cehesti. În 1924 Șomoghi era polițist la cehi și fiind polițist fusese încredințat cu paza băncii „Dunărea”. În timpul când păzia banca dela Beregszász de alți hoși, el dase în prietenie cu casierul băncii, care l-a lăsat să-și facă chei false și, într'o noapte el însuși a jefuit banca cu un alt polițist, cu care era înțeles.

A doua zi, tot el a fost trimis de poliție să facă cercetări asupra spargerii și, firește pe sine însuși nu s'a trădat. După spargere încă a mai rămas polițist la Beregszász vre-o nouă luni și apoi și-a cerut pensionarea și a ieșit din poliție, fără să bănuiască cineva că el jefuise banca „Dunărea”. Nici n'a știut nimenia nimic de isprava lui de acolo, până astăzi, când i-s'a infundat cu hoția din comuna Fărău.

După isprava din Beregszász, Șomoghi a plecat la Nizza și acolo a făcut cunoștință cu Căpreghii notarul din Șpálnaca de mai târziu, un pierde vară și un ticălos și acesta. În România, pe Șomoghi Căpreghii la adus, zicându-i să vie aici căci va putea face „lovituri” frumoase.

Șomoghi a și ascultat de frățesca invitație și, venind în Ardeal, a stat un an de zile la Căpreghii în comuna Șpálnaca, unde era cunoscut ca rudenie a notarului. Acolo, în micul sătuleț românesc dintre dealuri, au elocit ei planurile cu jefuirea poștei din Sighet, din Uioara și a primăriei din Fărău.

Bun înțeles că și notarul Căpreghii se află acum în Turda, alături de tovarășii săi Lenard, Turzai și Șomoghi. Ba în zilele trecute au fost aduși acolo, pentru înfățișare, și tovarășii din Cehoslovacia, anume casierul de bancă Rosenfeld și polițistul Petrici, tot ovreușiel, al cărui nume adevărat este Segelbaum. Șomoghi i-a recunoscut ca pe vechii lui tovarășii și a declarat că împreună jefuiseră banca „Dunărea”.

După acestea descoperiri mai nouă jefuitorii din Fărău sunt ținuți sub lanțuri în Turda, unde li-se va face judecata, iar Rosenfeld și Segelbaum au fost duși îndărat la Beregszász, ca să fie judecați după legile cehoslovace.

Așadară jefuitorii cancelariei comunale din Fărău, s'au dovedit a fi niște bandiți ticăloși de tot, cari sunt vestiți peste mai multe țări. De data asta însă li-s'a infundat deabinelea.

Foița „UNIRII POPORULUI”

La măritiș

Anufo, vezi când te măriți,
Te rog să-mi dai de știre,
Aș vrea să știu pe cine lei,
Și cine fi-o fi mire?

Să văz cum ești gătit 'atunci,
În haina de mătășă,
Că tot așa frumoasă ești,
Și când vei fi mireasă?

La cununie, de mă vezi,
Să nu te prinzi plânsul,
Ți-l-ai ales, el e al tău,
Și te cununi cu dânsul.

Tu ești bogată, el bogat,
Vă potriviți, Anuță!
Eu n'am nici car, și n'am nici boi,
Ci o biată de căsuță.

Și dacă totuși ne-am fost dragi,
Nu-i chiar așa minune,
Doar să tubești pe-aproapele-ți,
Chiar și din carte spune.

Dar când preotul te-a 'ntreba:
— Din dragoste curată?
Tu să răspunzi cu „da” ori „ba”,
Să n'o lași încurcată.

Căci s'ar pricepe satul tot,
Că, Ană, mi-ai fost dragă,
Și n'aș vrea pentru mini ocări,
Să suferi viața 'ntreagă

Pețelca

Iuliu Domșa.

Ungurul la București

Ce-și gândi odată Pișta,
Dela noi dela Rădești,
Haid să facă și el coala
Cu nevasta o plimbare,
În oraș la București,
Căci vezi, auzise omul,
Că 'n București, de mâncare,
Nu ai popricaș ca 'n Pesta
Nici leveș, ci numai ciorbă,
Iar în loc de varză aeră
Se găsesc numai sarmale,
De cari, dacă mănci odată,
Le pomenesti viața toată.
Și venindu-i gust să mănce
Și el mănări românești
Într'o zi el și nevasta,
Pleacă și nu se oprește
Tâman pân' la București.
Nimeresc oamenii noștrii,
Într'o joi pe la amează,
Și să mănce și ei ceva,
La „Astoria” la masă
Frumușel ei se așază.
— Auzi Pișta, zice Șari,
N'ar fi bini să bem o bere,
Pân' ce odihnim o leacă?

— Cum gândești, răspunde omul,
Și cum ai gustul, muere...!
Pe la mese lume multă,
Abia doar de mai încap,
Unii cereau de mâncare,
Iară alții câte'un „șap”.
Auzind de șap nevasta,
Gândeă că-i ceva friptură,
Ști de șap col' dela munte,
Pregătit bine 'n untură.
Și să aibă poftă bună,
Ce-și gândi mândra muere,
Să mai bea așa pe 'ncetul
Fiecare câte o bere.
Și când berea s'a gătat,
Ca și alții, vreau să ceară
Și ei ceva de mâncat.
Pișta cere atunci s'aducă,
Două porții mari de șap,
Iară chelnerul le-aduce,
Niște șapi de-i mari de bere,
Cum e moda prin regat,
Iară Pișta se întreabă
— Oare ce-i asta muere?
Și de unde atâta cinste,
De ne aduce atâta bere?
— Nu-i modru, de'atâta larmă,
Omul n'a băgat de seamă!
Zice așa încet nevasta,
Și să nu pașă rușine,
O sulfucă și pe asta.
Și dacă s'a isprăvit:
— Pișta, îi zice nevasta,
Tu prea domol ai vorbit,
Și în larma asta mare,

Târgurile săptămânii

Luni 11 Noembrie: Blăjei jud. Târnava-Mică; Șeica-mică jud. Târnava-Mare; Covasna jud. Treiscaune; Târgul-Mureș jud. Mureș; Șercaia jud. Făgăraș; Mercurea jud. Sibiu.

Marți, 12 Noembrie: Baraolt jud. Treiscaune; Lupeni jud. Odorhei; Nușfalău jud. Sălaj.

Miercuri, 13 Noembrie: Ciacova jud. Timiș; Nimigea de jos jud. Bistrița; Boroșneul Mare jud. Treiscaune; Timișoara jud. Timiș.

Joi, 14 Noembrie: Negrești jud. Satu-Mare Batos jud. Cluj; Dragomirești jud. Maramureș; Căcova jud. Severin; Salonta jud. Bihor; Periamos jud. Torontal; Tășnad jud. Sălaj; Hunedoara; Tormac Voicu jud. Timiș.

Vineri, 15 Noembrie: Agârbiciu jud. Turda; Crai-dorolț jud. Sălaj; Careifalău-Mare jud. Timiș; Măgherani jud. Mureș; Richișul jud. Târnava-Mare.

Sâmbătă, 16 Noembrie: Comloșul-Mare jud. Torontal; Comloș jud. Arad.

Duminică 17 Noembrie: Homorod jud. Târnava-Mare; Hundrubechiu j. Târnava-Mare.

Malestarea Sa Regele Mihai I. a implinit 8 ani. In ziua de 25 Octomvrie M. Sa Regele Mihai I. a implinit 8 ani de viață. Cu acest prilej s'au ținut în toată țara slujbe la biserici, cerând preoții și poporul viață îndelungată și fericită dela bunul Dumnezeu, pentru micuțul nostru Rege. La Blaj a slujit la biserica parohială vicarul mitropoliei, pâr. Dr. Ambroziu Chețianu, încunjurat de profesorii și directorii școlilor noastre.

Dorim și noi micului nostru Rege să-i dea Dumnezeu viață și sănătate, înțelepciune

*Omul nu te-a auzit,
Strigă mai tare creștine,
Ori poate că ți-e rușine...!
Atunci Pișta dintro dată,
Strigă una îndesată:
— Doi țapi adă — aci vecine,
Să fie mare porția,
Și să fie friptă bine.
Chelnerul bată-l colacii,
Ști așa pân' numeri trei,
A fost cu berea la el,
Ce să faci? O iau și asta,
Când de-o dată zice nevasta,
— Chelner! Pișta e cam mut,
De-aceea n'ai priceput.
Ce vrem dară, uite îți spun,
Noi am flămânzit pe drum,
Naghion frumos, te rugăm
Adă doi țapi să mâncăm.
Chelnerul crezând că dânsii,
Mai vreau încă băutura,
Și pune berea pe masă,
Iar Pișta de ciudă 'njură:
— Teremtette, tu muere
Noi cerem vezi câte un țap
Să mâncăm, când colo asta,
Ne-a dat cu berea de cap.
Că ne-a tot dat cu păharul,
Și mintean creapă șerparul!
— Și plătind Ungurul nostru,
Iesă iute blăstămând,
Bere, țapi, și așa flămânzi,
Se întorc din București,
In satul lor în Rădești
Spunând la toți că 'n regat,
Țapii se beau cu păharu,
Nu-s ca la noi de mâncat...!*

IULIU DOMȘA

și harul său cel preasfânt, ca peste zece ani, luând frânele guvernării în mână, să ne poată conduce cu bine, după pilda marilor noștri voievozi cari au fost viteji și milostivi și înțelepți. Trăiască Regele!

Noul inspector al polițiilor din Ardeal este dl dr. Florian Medrea, care a fost pe vremuri ofițer austro-ungar, iar în armata română a ajuns la rangul de colonel. D-Sa însă nu s'a îndestulit cu aceasta, s'a înscris la drepturi în Cluj și s'a făcut avocat la Alba-Iulia. D-Sa a fost în 1 Decemvrie 1918 comandantul cetății Alba-Iulia, și astfel nădăjduim că va purta cu vrednicie noua sarcină de inspector al polițiilor din întreg Ardealul.

Nu vă lăsați copiii singuri. Săteanul Iosif Gheorghe și soția sa Elisabeta din Zamsâncrai s'au dus la o petrecere dîn sat, lăsându-și copilul de 6 luni culcat în leagăn. Acasă au rămas două fete, ca să-l supravegheze. Fetele însă s'au dus și ele la joc și au lăsat copilul nesupravegheat, legat în leagăn. Copilul svârcolindu-se s'a spânzurat de legătura leagănului, așa că pe când au venit părinții acasă, l-au găsit vântat și cu limba scoasă.

Scarlatina în Vechiul Regat. Cumplita boală scarlatina se întinde în mod îngrozitor în Vechiul Regat. Numai la Ploiești sunt peste o mie de cazuri.

Facem băgători de seamă pe cetitorii noștri, că scarlatina este o boală foarte grea și molipsitoare, care atacă deopotrivă pe copii și oameni mari. Ea începe cu dureri de cap, gât și picioare și pe întreg trupul ies pete roșii. După două săptămâni pielea se desface de pe trup și această piele este foarte molipsitoare. Vreme de patru săptămâni bolnavii trebuie să stea în pat și să nu mănânce decât lapte și zămă de carne. Dacă nu grijim bine de bolnavi, ei capătă boală de rărunchi ori de urechi, cari apoi nu se vindecă aproape de loc.

Grijiți așadar de copii și nu luați în glumă scarlatina, că o puteți păți cu ea.

O mare nenorocire pe lacul Michigan. Pe un vapor care avea să treacă lacul Michigan din America au fost încărcate 27 autobuze. Ivindu-se o mare furtună, vaporul s'a răsturnat și înecat, iară toți cei 57 însoțitori ai vaporului și-au aflat moartea în valuri

A furat banii din lada bisericii. În biserica călugărilor franciscani din orașul Dej a intrat, tăind cu diamantul sticla frumos zugrăvită a fereștii, un hoț și, spărgând lada bisericii, a furat 1470 lei. Hoțul obraznic a lăsat în locul banilor o chitanță în regulă „despre una mie patru sute șaptezeci lei, pe cari i-am preluat în bani gata”. Din scrisoare se vede că hoțul este un om care a făcut școală multă, că scrisoarea îi este foarte frumoasă și trăsăturile ei dovedesc că el a scris mult.

Omor prin ceartă. Dl Ioan Năznea, cantor în Mădăraș-Fănațe ne trimite știrea următoare: Mădărașan Vasile și Szabó Alexandru lucrau la tranșeul C. F. R., între comuna Pogăcea și Șeulia, fiind mai mulți de față. Cam pe la oarele 6 seara au plecat la o cărciumă ce era în apropiere. Mergând spre cărciumă se loveau cu toții unii pe alții cu străștile în glumă, în cărciumă au beut puțin rachiu cu toții, fără ca să fie ceva ceartă între dânsii. Luând apoi drumul spre casă, între kilometrul 16—17 Szabó Alexandru a răcnit una și s'a răstit să lovească pe Mădărașanu cu o sticlă ce o avea în mână, însă o fost împedecat de cantonierul C. F. R. dela locul Pogăcea. Luându-se pe marginea unor cucuruze, Szabó

Alexandru l-a prins pe Mădărașanu și l-a izbit de pământ și s'a suit pe Mădărașanu călare, i-a băgat briceagul subsuoara stângă, făcându-i o spărtură de 65 mm. afunzime, 22 mm. lungime și 3 lățime. În timpul cât criminalul Szabó și-a săvârșit urâta faptă, cantonierul dela locul Pogăcea cu numele Bonț a stat în marginea unor cucuruze. După cum se spune, Szabo purta pizmă mai demult pe Mădărașanu și a și zis că el are să bea sânge de român.

Atât criminalul Szabó Alexandru cât și Bonț cantonierul C. F. R. au fost arestați și trimiși la Parchetul Tribunalului Tg. Mureș, unde stau la răcoare așteptându-și judecata.

O femeie alăptează un pui de leu. La grădina zoologică din Varșovia o leoaică a făcut trei pui. Neputându-i alăpta pe toți trei, veterinarul a rugat pe o femeie să alăpteze vreme de o zi pe unul din pui, după care leoaica va fi în stare să-i alăpteze. Femeia a primit propunerea, și astfel toate zierele lumii pot vesti că o femeie a fost doica unui pui de leu.

Biserica dată în licitație. Rușii cari s'au refugiat de răul bolșevicilor în Germania, și-au clădit în anii din urmă o biserică pompoasă în orașul Berlin. Inșă, cum nu prea aveau bani, biserica a fost făcută mai mult pe datorie. În toamna aceasta creditorii n'au vrut să mai aștepte și Rușii neputând plăti, s'a cerut licitație asupra bisericii. Licitația s'a și ținut în ziua de 8 Octomvrie, fiind de față lume foarte multă, să vadă cum se licitează o biserică. În timpul când jucții făceau strigările, din altar a ieșit patriarhul Tihon, îmbrăcat în toate odăjdiile, și a rugat cu lacrimi în ochi pe judecători, să amâne licitația. Licitația s'a și amânat.

La teologiile ortodoxe se primesc și fete. De când marele arhiereu al Ardealului, mitropolitul ortodox de pe vremuri al Sibiuului, Andreiu baron de Șaguna, a introdus în biserica ortodoxă a Ardealului legea protestantă (a lutheranilor sași din Ardeal) a Statutului Organic, biserica ortodoxă a Ardealului se apropie tot mai mult de protestantism. Ca să seamene cât mai mult cu biserica anglicană (tot o credință protestantă pe care o urmează Englezii), ei au primit anul acesta la teologiile ortodoxe din Oradea și Sibiu și fete, cari vor avea să propună, după ce au absolvit teologia, religia în liceele și școlile normale de fete.

Biserica lui Hristos însă nu dă voie fetelor, ca să propună religia. Pentru că Domnul nostru Isus Hristos n'a zis muierilor: „Mergând *toți* toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt”, ci aceste cuvinte le-a zis numai apostolilor. Deci nu fetele și muierile, ci urmașii apostolilor, episcopii și preoții, au să învețe toate neamurile. Și dacă neuniții noștri se fac a nu înțelege această poruncă împedează a lui Hristos, o fac numai ca să se depărteze tot mai mult de biserica catolică, de cari nu-i despart decât patru învățături (dogme) și să se înfrățească mai mult cu protestanții, de cari îi despart sute de dogme.

Schimbare în mersul trenurilor. Abia publicasem înainte cu două săptămâni noul mers al trenurilor, și iată că a doua zi s'a făcut o schimbare la sosirea trenului personal de pe Târnava-Mică. Acest tren nu mai sosește la Blaj seara la orele 0,25, adevă după miezuriptii aproape de ora 12 și jumătate, ci la 19,56, adevă seara la orele opt fără 4 minute.

Ne mirăm foarte mult, că această îndrep-
tare nu s'a putut face la 6 Octomvrie, deodată
cu celelalte, ci numai după aceea cu vreo
3-4 zile.

Soldat omorît în bătăe. Plutozierul
de grăniceri Lasman din Chişinău s'a supărat
pe soldatul Ionescu din regimentul 8 vânători
pentru că nu l-a salutat. A început deci să-l
bătăe, şi aşa bătăe i-a dat, încât soldatul a fost
dus în nesimţire la spital, unde a murit a
doua zi.

Cununie. Ioan Miclea din Racova, ab-
solvant de teologie, s'a cununat cu D-şoara
Dorina Sabău, în biserica gr.-cat. din Grebeniş,
la 27 Oct. 1929. Dorim tinerilor căsătorii
noroc şi viaţă fericită!

Moartea unui medic vestit. Zilele
trecute a murit doctorul Adelward, fostul me-
dic al împărătesei Eugenia, văduva lui Napo-
leon al III-lea, după ce împlinise vârsta de
102 ani.

Descântătorul din Şincal

Am arătat cetitorilor mult preţioasei ga-
zete „Unirea Poporului“ în art. cu titlul de mai
sus, publicat în No. 29 din 21 Iulie 1929, cum
a venit descântătorul Dumitru Buzdugan din
com. Varviz şi cum a înşelat pe mai multe
femei, că pentru anumite sume de bani le
scapă de făcături. Nu au trecut mai mult de
2-3 săptămâni şi dintre acele femei pe cari
a făgăduit că le scoală, rămăşindu-se că nu
mor, că nu sunt de boală slobozită dela Dum-
nezeu, au murit 3 (trei), în timp de 2 săptă-
mâni una după alta, necunoscând chiar nimic
după descântecul lui Dumitru Buzdugan. Intre
acele 2 femei este şi nevasta lui Ioan Suciu,
care spune că cel puţin este mulţumit în inima
sa, că nu l-a putut înşela descântătorul, şi cu
cele 800 lei pe cari îi cerea, ci şi-a acoperit alte
năcazuri cu ei.

De asemeni şi ceilalţi bolnavi cari până
în prezent sunt în viaţă nu simt nimic uşurare,
din contră spun că pe lângă că au dat sume
de bani, storşi cu multă sudoare de pe faţa
căsenilor săi, şi-au făcut şi un mare păcat,
călcând porunca 1. dumnezească ce ne spune:
„Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, să nu ai
alţi zei străini înaintea mea“.

Mădăraş-Fănaşe, la 23 Sept. 1929.

Ioan Năznean
cantor.

Tipicul săptămânii XXV după Rusalii

10 Noemvrie 1929, Dumineca VIII după înăl-
ţarea sf. Cruci.

Sămbătă seara la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 7
ale învierii v. 8 şi 3 ale sfinţilor din Mineiu. Mărire şi
acum dogmatica v. 8 *Intrat. Lumină lină... Prohimenul*
zilei. Stihioavna învierii v. 8. Acum slobozeşte... Troparul
învierii v. 8. Deslegare.

Duminecă dimineaţa, la Dumnezeu este Domnul...
Troparul învierii v. 8. Stihologiile învierii v. 8. Tropa-
rele mari ale învierii v. 5 Ipacoiu şi antifoanele v. 8.
Toată suflarea... Evanghelia învierii III. *Învierea lui*
Hristos... Ps. 50. Mărire şi acum. v. 2 şi celelalte la lo-
cul lor. Rugăciunea preotului. *Catavasile Bunevestrii.*
După catavasie III se dealna sfinţilor din Mineiu, după
catavasie VI condacul şi icosul învierii v. 8. Lumină-
toarea învierii III. La *laude*, stihirile învierii v. 8. Mărire
stihirea evangheliei învierii şi acum „Prebinecuvântată
eşti... Deslegare.

La sf. Liturghie toate ale învierii v. 8.

*Duminecă seara (inserat comun), la Doamne stri-
gat-am...* 6 stihiri, 3 ale sf. Martiri v. 6 şi 3 a Cuvio-
sului v. 4 din Mineiu (11 Noemvrie) Mărire şi acum a
Născătoarei de Dumnezeu dela sf. Martiri ori dela cu-
vios v. 6 ori 4. *Lumină lină...* Prohimenul zilei şi îndată
„Invredniceşte-ne, Doamne în seara aceasta...“ Ectenia:
Să plinim rugăciunile noastre cele de seara... Stihioavna
învierii v. 8 de Duminecă seara din Octoih. *Acum slo-
bozeşte...* Troparul „Arhistrategi ai oştilor cereşti... Ecten-
ia: Indură-te spre noi Dumnezeule... Deslegare.

*Băgare de seamă! Joi în 14 Noemvrie 1929, amin-
tirea sf. Apostol Filib, se prinde postul Naşterii Dom-
nului nostru Isus Hristos.*

Pomii neroditori

Mulţi grădinari se plâng, că pomii
nu prea rodesc. Nu bagă în seamă, că
acei pomi neroditori nu sunt grijiţi a-
proape de loc. Tulpina e plină de muşchi
şi licheni, iar crengile uscate şi rele nu
sunt curăţite.

Orice pom dela care aşteptăm să
rodească, trebuie grijit. Mai întâi muşchii
şi lichenii de pe tulpină şi de pe crengi
trebuie curăţiţi. Prin aceasta curăţire
multe ouă şi larve de insecte incubate
pe sub licheni şi muşchi sunt prăpădite.

Pomii bătrâni încă trebuie curăţiţi.
Prin curăţire, creşte puterea de viaţă
a pomului.

Curăţirea e bine să se facă toamna
cu o perie aspră sau cu o ţasăală veche
cu colţii tociţi.

Tulpina şi crengile curăţite de muşchi
şi licheni se ung cu var sau cu lut în-
muiat şi amestecat cu balebă de vită.
Ungerea se face cu un vâruitor, căruia
îi legăm o coadă lungă, pentruca să
ajungem şi la crengile cari sunt mai la
vârf.

Curăţirea şi ungerea pomilor trebuie
făcută tot la trei ani odată.

Printre pomi de obicei creşte iarbă.
Din cauza desimei pomilor nici nu poate
creşte altceva. Cu toate că oricărui
pom îi merge mai bine, dacă pământul
pe lângă el este săpat. E bine, ca tot
la şase ani odată pământul printre pomi
să se sape bine. Dacă pomii sunt rari
şi împrejurările încă sunt potrivite, pu-
tem semăna printre ei legume. Cu deo-
sebire varza se face bine în grădinile
cu pomi.

Ori cât de rari sunt însă pomii, nu
este iertat să se are printre ei cu plu-
gul. Pe lângă orice grijă, cu plugul se
pot vătămă rădăcinile pomilor. Vitele
cari trag plugul încă strică pomii, ru-
pând crengile. Astfel pomii se prăpă-
desc.

Săpatul printre pomi e bine să se
facă toamna. Se poate face chiar şi
iarna.

Prin săpare pământul e întors, apa
de ploaie şi de zăpadă precum şi aerul
pătrund mai uşor în pământ şi multe
larve de insecte sunt prăpădite.

Deodată cu săparea e bine să se
împrăştie pe pământ şi gunoiu putred.

Dacă grădina de pomi e împărţită
în table, cari sunt plantate şi cu tufe
de podoabă aşa că peste tot nu se poate
săpa, e bine ca totuşi să se sape în
jurul pomilor. Săpătura făcută, totdea-
una toamna sau primăvara trebuie mă-
runţită şi curăţită cu o sapă, iar când
e secetă mare trebuie acoperită cu puţin
gunoi, pentruca să se împiedece uscarea.

Pomii grijiţi în felul acesta, vor
întineri de-abinele, vor creşte şi vor da
roadă bună, aşa că lucrul depus şi pu-
ţina cheltuială ce am avut va fi răsplă-
tită din abundenţă.

Albinele opresc mersul trenurilor

Lângă oraşul Carlovetz din Iugoslavia o
locomotivă s'a ciocnit cu un tren de marfă.
Din cauza ciocnirii s'a stricat un butoiu plin
cu miere de albine. Mierea s'a vărsat pe linia
ferată. Şi când muncitorii se străduiau să
cureţe linia de dărâmurile unui vagon sfăr-
mat, au început să se adune albine la mierea
vărsată pe linie. Şi s'au adunat atâtea albine
încât nu mai puteai umbla de ele. Albinele au
venit dela o stupărie mare, care era la o de-
părtare de o jumătate de kilometru de locul
ciocnirii.

Toate străduinţele muncitorilor de a cu-
răţi linia de dărâmături au rămas zădarnice,
căci albinele nu voiau să-şi părăsească dul-
ceaţa pe care au găsit-o.

Din cauza aceasta nici un tren n'a putut
să mai treacă pe acolo. Abia seara, când al-
binele s'au reîntors în stupărie, s'a putut curăţi
linia şi astfel au putut trece şi trenurile.

Citiţi „UNIREA POPORULUI“

Săptămâna trecută mo-
ştenitorul de tron al Ita-
liei, prinţul Umberto, a fost
în Belgia, ca să se lo-
godească cu fata regelui
Belgiei. Intre altele a
depus şi o cunună pe
mormântul soldatului ne-
cunoscut. Tocmai în clipita
aceea s'a furişat pe acolo
un tânăr italian de abia
21 ani, cu numele Dirosa,
şi a puşcat dintr'un revol-
ver asupra prinţului. Spre
norocire glonţula dat greş,
şi prinţul a scăpat cel mult
cu spaima. Tânărul Dirosa

este un mare socialist şi potrivnic al dlui Mussolini, stăpânul atotputernic al Italiei. De aceea
a şi fost surghiunit din Italia. Ca să-şi răzbune asupra dlui Mussolini şi a regelui care-l
susţine, spune el că a puşcat asupra prinţului de coroană Umberto. — Icoana noastră înfăţi-
şează clipita când poliştii belgieni îl duc pe atentator la poliţie. E prins bine după cum se
vede din icoană, aşa că nu mai poate scăpa din mâna lor. Se vede că a mai primit şi câteva
ghionturi, de aceea îl duc ca pe un mort.

A zecea scrisoare către plugari

Aflați taina prețului cerealelor!

Mare lucru e prețul bun la vânzare! Că dacă iese câștig, are omul curaj la muncă. Iar pentru Țară, un leu mai mult la kilogramul de grâne, înseamnă spor de 3—4 miliarde lei pe an, intrați de peste hotare.

Se înșală orășeanul și săteanul dela munte, când cred că scoborârea peste măsură a prețului pâinei ori porumbului înseamnă noroc.

Dacă plugarul vinde cu pagubă, se lasă de meserie, pământul rămâne nemuncit, hrana Țării se împușinează, și atunci prețul se urcă nebunește.

În Italia, în Franța, în Germania și în Cehoslovacia, guvernul împiedecă prin taxe mari la vamă, să intre grânele din alte Țări, ca să nu concureze pe cele din Țară și să nu le taie prețul. Iar orășenii și muncitorii nu se supără.

Firește că nu este iertată nici specula — cum s'apucaseră la noi anul trecut cu porumbul unii negustori sau proprietari. Dar trebuie bine înțeles un lucru: că ieftinătatea cea sănătoasă (care înseamnă câștig omenesc) vine dela sine atunci când e marfă multă pe piață; iar ea să fie piața plină — plugarul care o umple trebuie să simtă oă e în câștig, nu în pagubă. Astăzi plugarii vând aproape cu pagubă marfa lor. Și doar e un an de berechet. Ce mai zicem de anii de lipsă?

Ce este de făcut? Trebuie să înțelegem taina prețului cerealelor.

Mai întâi și întâi, prețul cerealelor, ca la orice marfă, îi formează piața.

Când piața e goală și marfa e căutată, prețul se ridică așa cum se ridică apa sorbită de pompă. Când e piața plină și lumea îmbuibată — prețul scade.

Nici o măsură depe lume nu poate asigura ieftinătatea când e lipsă; și nici o măsură nu poate ține sus prețul, dacă marfa prisosește peste trebuințe.

Prețurile s'așează dela sine; că dacă vine marfa mai multă decât trebuie și se vinde astfel cu pagubă, o parte din cei care au adus-o se lasă de meserie și rămân mai puțini; cu chipul aceasta se aduce marfă numai cât se cere și atunci prețul se urcă așa ca să dea un câștig.

O bună gospodărie a Țărilor potrivește lucrurile încât să nu se piardă degeaba nici timpul nici munca oamenilor, rânduind meseriile între ei după cât trebuie.

Apoi să mai știm că în ce privește cerealele, prețul lor nu se face nici acasă, nici la București, nici la Brăila or la Galați, or la Constanța — ci tocmai pe piețele mari din Europa unde se adună grâul, porumbul, orzul și ovăsul din toate țările din lume unde prisosește — ca să se vândă țărilor unde lipsește. Aceste piețe sânt: Londra, Anvers, Rotterdam, Haga, Hamburg, ș. a. — din Anglia, Belgia, Olanda, Germania.

Spre deosebire de alte mărfuri care se adună de prin apropiere pe piață — când e vorba de cereale, negustoria se face pentru întreg pământul.

Pâinea e o marfă care se cere pe întreg pământul. Și negustorii pâinii o adună de ori unde prisosește, ca s'o ducă mii și sute de mii de kilometri acolo unde lipsește.

Sânt numai câteva țări în lume care trăesc pedeantregul (aproape) din agricultură: Argentina (America de Sud), Australia (Oceania), India (Asia) Canada (America de nord) — iar

din România, Jugoslavia, Rusia de altă dată Bulgaria, etc.

Aceste țări au puține fabrici (industrie), cea mai mare parte din populația lor trăind din vânzarea rodului agriculturii.

Celelalte Țări depe lume fac mai puțină agricultură și mai multă industrie (fabrici) și comerț. Ele, cumpără pâinea și cerealele ce le lipesc dela Țările agricole, cărora, în schimb le vând lucruri de fabrici. Și așa se ține cumpăna vieții în lume: ei ne vând nouă ce le prisosește lor (adică mărfuri de fabrici) — iar noi le vindem lor ce ne prisosește nouă (adică: grâne, carne, lemne, petrol).

Vai de țara care cumpără din alte țări (import) fără să le vândă nimic (fără să exporteze): fuge lumea din ea.

Comerțul de cereale îl fac câteva mari Case cu legături pe tot pământul. Și prețul se face acolo la Londra, Anvers, etc., pentru întreg pământul — după cum e un an de belșug or de lipsă. Belșugul d'într'o țară scade prețul pentru întreg pământul; iar seceta ori gerul care distruge rodul într'o țară din cele mari agricole, ridică prețul pe întreg pământul. Și secerișul nu-se face deodată; când la noi e vară, în unele țări e iarnă. Nu e lună a anului când să nu se culeagă în vr'o țară din lume.

Ce învățăm de aici?

Că izvorul cel mare al prețului se formează pe piața mare a lumii (Londra, Anvers, etc.). Deci nu stă în mâna noastră a Românilor, să-l schimbăm în bine sau rău. El atârână înainte de toate dela Dumnezeu cu timpul anului; apoi dela concurența ce-și fac între ele marile țări vânzătoare de cereale; și desigur, dela specula ce pot face marile Case de export. Agricultorii din toate țările agricole se frământă între ei; ca să ajungă la o înțelegere spre a nu se mai concura sălbatic și a scăpa de specula negustorilor mari de cereale. Canada a făcut un mare pas. Jumătate din comerțul ei de cereale se face de Cooperativele agricultorilor (Pool).

E un lucru de viitor. Deocamdată noi nu putem schimba prețul pieței europene.

Dar prinde agricultorul român acest preț? Departe.

Firește că din el trebuie scăzut:

1. Transportul, vămile și câștigul negustorului, dela porturile noastre (Galați, Brăila, Constanța), — până acolo unde se descarcă (Londra, Anvers, Haga, Hamburg, Rotterdam)

Nici asta nu este în mâna noastră s'o schimbăm, căci ține de țările străine.

2. Apoi trebuie scăzut și cheltuielile din țară, de când se încarcă dela plugari și până se descarcă la vapor, adică: taxa la oboare,

la Camerele, chiria la magazia din gări, transport pe calea ferată, chiria la magazia din porturi, încărcatul la vapor; apoi: câștigul negustorului, dăjdiile către Stat și altele.

Aci stă în mâna noastră, a celor din țară, să ridicăm sau să scădem.

Cu cât le ridicăm, cu atât prețul plugarului rămâne mai mic; cu cât le ușurăm, cu atât plugarul e mai în câștig.

Sunt mari aceste taxe? O comisie compusă din delegații căilor ferate, ai porturilor, ai oboarelor, ai Camerelor agricole, Camerelor de comerț, Ministerelor: de Finanțe, Căi de Comunicații și Domenii; apoi ai negustorilor și marilor Bănci — lucrează de câteva săptămâni să vadă, ce scăderi sau ce înlesniri se pot face. Se va face tot ce e cu putință. Dar lucrul nu este ușor, căci mașinăria încherbălată de zeci de ani nu se poate schimba dintr'o dată.

Acuma vine întrebarea: Primește plugarul român în mâna sa prețul dela Anvers după ce s'au scăzut: odată taxele din afară de Țară și altă dată cele din lăuntru Țării? Nu. Și aici e buba cea mare. Să zicem că la Anvers s'ar vinde 55.000 lei vagonul de orz și că drumul și taxele pe mare ar costa 11.000 lei la vagon

Se vinde la Brăila vagonul cu 14.000 lei? (Adică 55.000—11.000). Se poate spune: Da; căci câteva sute de lei mai mult or mai puțin nu înseamnă nimic. Bnn.

Să zicem că taxele din lăuntru țării, toate la un loc, de acasă dela plugar și până se încarcă în vapor pentru export, s'ar ridica iarăș la 10.000 lei de vagon. Primește plugarul 37.000 lei? (Adică lei 44.000 dela Brăila — 12.000). Nu. Plugarul primește în loc de 32.000, ori poate chiar 25.000. Deci păgubește 5—10.000 lei la vagon. Am dat numai o pildă. Tot așa e la grâu, la porumb, la ovăz.

Aici e marea neregulă depe piața românească care se chiamă criza prețului de cereale în România: nepotrivirea cea mare între prețurile din porturi și cele de acasă dela plugar. Plugarul își vinde pe nimic rodul muncii sale

Care este pricina și ce trebuie făcut? Am spus că prețul îl formează piața: înghesuiala mărfii ridică prețul.

Pe piața românească se îngrămădesc cerealele mai mult decât se scurg la vânzare. Și atunci firește: prețul scade, în folosul speculanților — că plugarul: nici nu știe cum merg prețurile în lume, nici nu poate să aștepte.

Ce-l silește?

A. — Datoriile și dobânzile grele. Plugarii sunt datori la Băncile Comerciale cu polițe pe termen scurs și cu dobânzi mari. Iar Băncile cer achitarea datoriilor.

E nevoie de Credit pentru agricultori, cu dobânzi scăzute și termene lungi. Dăm zor pe capete să-l avem. Legea e votată. Nădăjduim că în curând va fi gata și Creditul — măcar că astăzi în toată lumea, dobânzile sunt ridicate; firește: nu ca la noi.

Zilele trecute s'a întâmplat la Reichelsdorf, lângă Nürnberg, în Germania, o mare catastrofă de trenuri. Două trenuri accelerate s'au ciocnit, 4 călători au murit, zece sunt greu răniți și 50 mai ușor. Icoana noastră înfățișează vagoanele de poștă după ciocnire. Lucrătorii scot răniții și morții de sub dărâmturi, polițiștii îi suprăveghează.

Incercăm — cu sprijinul Băncii Naționale — și păsuirea plugarilor de către Băncile Comerciale — pe cât se va putea.

B. — Lipsa de magazii. În străinătate sunt magazine mari cu vânturătoare, uscătoare și ridicătoare mecanice (silozuri), unde se depune și se păstrează marfa. Chitanța de marfă (Warrantul) merge drept bani la orice Bancă, așa că plugarul nu e silit să vândă cu orice chip. Noi avem așa ceva numai pentru docurile din Galați, Brăila și Constanța. Acuma Guvernul ia măsuri să se construiască și în țară astfel de magazine sau silozuri și să întrebuințeze în chipul acesta și parte din cele dela căile ferate.

C. — In ce privește impozitele — Guvernul a luat măsuri de păsuire pentru plugarii cari vor vinde prin Băncile Populare, ca să fie cineva care să garanteze că Statul nu va fi tras pe sfoară, în momentul vânzării. (Că sunt și oameni de aceștia).

Și acum, pentrucă v'am arătat cele de mai sus?

1. — Ca să știți, că prețul cerealelor izvorăște de pe piețele europene și acel izvor nu stă în mâna noastră să-l schimbăm, cel puțin acum, imediat.

2. — Că el curge în țară, fiind scăzut cu taxe firești care trebuie să nu fie prea încărcate.

3. — Că scurgerea liniștită și neîngrămadită a cerealelor dela magazine la porturi asigură întregirea prețului.

Iar această scurgere liniștită atârnă și dela gospodăria Statului, dar și dela cumințenia plugarilor, mai ales a celor mici; și în deosebi, dela înțelegerea lor cum că numai unindu-se în Cooperative pot asigura scurgerea firească, înlăturând specula nenumăraților mijlocitori, așa cum au făcut plugarii din Canada.

Și acum încă un cuvânt. Dacă nu suntem stăpâni pe preț, se cade să nu așteptăm câștigul numai dela prețul mare.

Trebuie să ne silim a produce mult și de bună calitate. Căci dacă producem îndoit, înseamnă că vom câștiga, chiar dacă prețul scade; iar dacă producem puțin, pierdem chiar dacă prețul se ridică.

Pretutindeni se vaită plugarii că pierd. Și în multe țări — mai ales în America — mulți plugari se lasă de plugărie și merg la fabrică — măcar că acolo se face agricultură înaintată cum de abia visăm noi. De aceea unele gazete m'au întrebat: Dece mai îndemnez plugarii la muncă luminată, dacă ea n'a dat roade în alte țări?

Răspund: pentrucă acolo omul poate pleca dela câmp și merge la fabrică, deoarece sunt multe fabrici și munca e mai bine plătită la fabrică.

Noi nu putem avea „Industrie Mare“ înainte de a avea o „agricultură industrializată“ și această cere luminarea plugarilor noștri.

A produce mai mult și mai bun, înseamnă a produce mai în câștig — și pentru ei și pentru țară.

Câștigul îl așteptăm: pe de o parte dela sporirea producției, pe de alta dela organizarea desfacerii.

I. MIHALACHE
Ministrul Agriculturii

De vânzare

O camionetă ușoară, sistem „Ford“ nou, aproape nouă, se vinde din mână liberă.

Informațiuni la

Ștefan Nyerges
BLAJ

887 2-7

Mitru Micălaea. Restanța de 20 lei Vi-s'a scris din greșală. Abonamentul Dv. este plătit până la 31 Decembrie 1929.

Gh. Radu. Articolul trimis, nefiind ținut în graiul înțeles de popor, nu se poate publica în gazeta noastră. Ne pare rău!

Am primit câte 45 Lei dela următorii: Șuteu Maria, Vasile Aron, Kiș Abram, Vasile Gh. Furnea, George Sabău.

Câte 90 Lei: Eva Podărescu, Ioan German, Alexandru Rusu, Vasile Sanislav, Moga Augustin, Ignăț Perencescu, Iambor Traian, Danziger Dej, Bai Ioan.

Câte 180 Lei: Nicolae Boariu, Bereș Teodor, Moldovan Ioan, Dârlea Florea, Băbuș Dumitru, Sc. prim. Bălăușeri, Prof. Alexiu Viciu, Gavril Filip, Notariatul Cergăul-mare, Of. parohial Folia, Ioan Popa, Sima Partenie, Tira Romul, George Crișan, Bazil Groza, Octavian Mihăițan, Dan Zosim, Butiulca Ioan, Tutai Ilie, S. Livianu, Hanzu Ștefan, Ioan Tatu, Solomar Constantin, Nemeș Mihai, Emilia Vlad, Constantin Rusu.

Alte sume: Of. Parohial Așel 400; Of. parohial Șiria 135; Nicolae Avram 450; Pop Șofron 200; Flore German 100; Păscuți Petru 70; Fundaș. Regele Mihai 276; Of. parohial Chereluş 225; Alexe Droc 100; Gălățan Iosif 100; Nicolae Jurchela 120; Dimitriu Donca 80; Matilda Boldizsár 330; George Bone 540; Ioan Suciu 337 50; Bența Cornel 60; Alexandru Anca 300; Băieș Traian 200; Traian Marcu 360; Victor Coldea 650; Anton M. Boagles 780;

Redactor: IULIU MAIOR.

Nr. 6508—1929.

Concurs

Arhiepiscopia greco-catolică din Blaj, publică concurs pentru arendarea moarei sale sistematice din Cluj, (fostă a ordului Minorit) pe durata de 5 ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1930.

Ofertele scrise se vor înainta cel mai târziu până la 15 Noemvrie a. c. subsemnatului administrator al averii din Cluj, Calea Victoriei 54, unde amatorii vor putea cerceta și moara la fața locului.

Cluj, la 6 Octomvrie 1929.

Din încredințarea Arhiepiscopiei greco-cat. din Blaj.

870 2-3

Dr. Octavian Felecan.

Se caută cantor

Curatorul bisericii gr.-cat. din Unirea (f. Vințul de sus; prot. Arieșului) publică prin aceasta concurs pentru ocuparea postului de cantor.

Cererile, provăzute cu diplomă, se vor înainta pe adresa: Oficiul parohial gr.-catolic Unirea, (f. Vințul de sus), jud. Turda, până cel mai târziu la 15 Noemvrie 1929, până la care dată concurenții se vor prezenta și personal, la biserică.

Pot concura și cantorii fără diplomă, dacă știu bine cântările și tipicul.

Retribuțiile împreunate cu acest post sunt: 1. Folosirea alor 5 jug. arător; 2. Locuință cu 2 camere; 3. Parte din eventualul lectical și stolare.

Unirea, din ședința curatoratului bisericii gr.-catolice ținută la 22 Septemvrie 1929.

TEODOR RADU
paroh.

(858) 3-3

Nr. 190—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 3836—1928 a judecătorei de ocol Blaj în favorul reclamantului Casa de Economie S. P. A. repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 8000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Noemvrie 1929 orele 11 a. m. în fața locului în comuna Tauni la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: o șură cu 2 felderi, cară pentru vite și altele în valoare de 29000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 15 Octomvrie 1929.

NICULAE BACIU

883 1-1

portărel.

Nr. 427—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 3353—1929 a judecătorei de ocol Blaj în favorul reclamantului Casa de păstrare a jud. Bihor și Banca de Economie repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 16000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Noemvrie 1929 orele 5 p. m. la fața locului în comuna Blaj la domiciliu urmăritei unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: 8 pardesiuri de dame în valoare de 16000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 16 Octomvrie 1929.

NICULAE BACIU

882 1-1

portărel.

Nr. 1419—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 4700—1928 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului „Casa de Economie S. P. A.“ repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 3250 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Noemvrie 1929 orele 10 a. m. la fața locului în comuna Blaj, la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: 50 feldere, porumb sfărmit, car pentru vite în valoare de 7000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 16 Octomvrie 1929.

NICULAE BACIU

880 1-1

portărel.

Nr. 406—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2597—1929 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantei Casa de Economie S. P. A. repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy adv. din Mediaș pentru încasarea creanței de 5000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Noemvrie 1929 orele 8 a. m. la fața locului în comuna Crăciunelul de jos, la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: un car pentru vite, un cal, o vacă în valoare de — Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 15 Octomvrie 1929.

NICULAE BACIU

878 1-1

portărel

Nr. 447—1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 2479—1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Wilhelm Naftali repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 12955 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Nov. 1929 orele 3 p. m. la fața locului în comuna Blaj la domiciliu urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: o șatră 2 iepe în valoare de 18000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 16 Octomvrie 1929.

NICULAE BACIU
portărel.

881 1-1

No. 3019—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 3019—1929 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Todor Ștefan repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru încasarea creanței de 3300 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 1 Noemvrie 1929 orele 5 p. m. la fața locului în comuna Iclod la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: 1 cal, 1 iapă, 1 car pentru vite, 1 căruță, 1 hambar în valoare de 14000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj la 20 Septemvrie 1929.

A. BERAN m. p.
portărel

No. 275—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1149—1150—1928 a judecătorei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Albert Weisz din Sibiu repr. prin avocatul Dr. Benedek și Dr. Kabari adv. din Sibiu pentru încasarea creanței de 12000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 20 Noemvrie 1929 orele 3 p. m. la fața locului în comuna Șoroștin, la locuința urmăriților unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Vacii, bivoli, porci și car, în valoare de — Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 16 Octomvrie 1929.

NICOLAE BACIU
portărel.

No. 411—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 2601—1929 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Casa de Economie S. P. A. repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 3000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 13 Noemvrie 1929 orele 3 p. m. la fața locului în comuna Bucerdea grănoasă la locuința urmăriților unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Butoaie, Căruț, Car pentru vite, în valoare de 11300 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 15 Octomvrie 1929.

NICOLAE BACIU
portărel.

No. 108—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1045—1929 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Casa de Economie S. P. A. din Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 699 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Noemvrie 1929 orele 10 a. m. la fața locului în comuna Bucerdea grănoasă la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Mașină de cusut „Singer“ pentru c. oitori în valoare de 15000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 15 Octomvrie 1929.

NICOLAE BACIU
portărel.

No. 65—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1050—1929 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului firma „Wilhelm Naftali“ repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 2378 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 13 Nov. 1929 orele 12 a. m. la fața locului în comuna Blaj la domiciliul urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Locomobilă în valoare de 10000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 15 Octomvrie 1929.

NICULAE BACIU
874 1-1 portărel.

No. 114—1929

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1054—1929 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Fenichel Lazar repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi adv. pentru încasarea creanței de 5055 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Noemvrie 1929 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Roșia de Secaș la domiciliu urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Birou de stejar, mașină de cusut, dulapuri de stejar în valoare de 22000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 15 Octomvrie 1929.

NICULAE BACIU
portărel

DE VÂNZARE**DOUA CASE**

1. O casă în piața Blajului, la loc de frunte, cu local mare de prăvălie, magazie de bucate și pivniță mare de vin;

2. A doua casă în Strada Regina Maria, cu două localuri de prăvălie, pivniță, fântână, lumină electrică.

Amândouă se vând din mână liberă. Informațiuni la

Onor. Nicolae Șandru
preot gr. cat.

Viștea de jos, jud. Făgăraș

(889) 1-3

PAEONIA SINENSIS

— Bujori din China —

Cel mai frumos aspect de flori, ce-l putem da grădinilor noastre, îl putem asigura prin sădirea „PAEONIILOR“ cu culori splendide.

Dintre soiurile existente cele mai frumoase, 20 sunt descrise în Catalogul de toamnă al etabli-
mentului de horticul-
tură al lui

ARPAD MÜHLE

din TIMIȘOARA

apărut acum. La dorință Catalogul amintit se trimite gratuit și franco.

Timpul cel mai potrivit pentru sădire este toamna. Fiecărui prieten al grădinăriei îl recomand

(854) 3-3 călduros.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Pielărie nouă!

Subsemnatul am deschis o magazie de piele, unde se vinde tot felul de piele, talpă, unelte de pantofari și opinci.

Marfă solidă, bună și ieftină!

B. NEUMANN,

Vis-à-vis de Judecătoreie, în casele dlui Ștefan Nyerges.

(850) 3-?

In atențiunea parohiilor și curatoratelor bisericești!

Comandați

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și Recvizite bisericești, Prapori, Cărți profești și de rugăciuni. Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge, etc. etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT